

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
Ministry of Women and Family Development

กฎหมายน่ารู้ด้านครอบครัว “ค่าอุปการะเลี้ยงดู”

คำอุปการะเลี้ยงดู

มี 2 ประเภท

คือ **คำอุปการะเลี้ยงดูระหว่างสามีภรรยา** และ **คำอุปการะเลี้ยงดูระหว่างบิดามารดากับบุตร**

การฟ้องเรียกคำอุปการะเลี้ยงดู ในเมื่อฝ่ายหนึ่งมีหน้าที่จะต้องช่วยเหลืออีกฝ่ายหนึ่งตามสมควร แต่ไม่ช่วยเหลือ บุคคลนั้นจึงมีความจำเป็นต้องฟ้องเรียกคำอุปการะเลี้ยงดู

1

กรณีที่ชายหญิงจดทะเบียนสมรสตามกฎหมาย

ชายหรือหญิงจะตั้งทนายความฟ้องเรียกคำอุปการะเลี้ยงดูจากอีกฝ่ายหนึ่งก็ได้ และยังสามารถฟ้องเรียกคำอุปการะเลี้ยงดูบุตรได้อีกด้วย

2

กรณีที่ชายหญิงไม่ได้จดทะเบียนสมรสกัน จะฟ้องเรียก

คำอุปการะเลี้ยงดูจากอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้ และถ้าจะตั้งทนายความฟ้องเรียกคำอุปการะเลี้ยงดูบุตรจะต้องฟ้องขอให้บิดารับเด็กเป็นบุตรมาพร้อมกันด้วย

การกำหนดคำอุปการะเลี้ยงดู

คำอุปการะเลี้ยงดูระหว่างสามีภรรยา หรือระหว่างบิดามารดากับบุตรนั้น **สามารถเรียกจากกันได้**ในเมื่อฝ่ายที่ควรได้รับอุปการะเลี้ยงดูไม่ได้รับการอุปการะเลี้ยงดู หรือได้รับการอุปการะเลี้ยงดูไม่เพียงพอแก่อัตภาพ คำอุปการะเลี้ยงดูนี้ ศาลอาจให้เพียงใด หรือไม่ให้ก็ได้ โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้มีหน้าที่ต้องให้ ฐานะของผู้รับ และพฤติการณ์ต่างๆ

การขอเปลี่ยนแปลงค่าอุปการะเลี้ยงดู

ถ้าพฤติการณ์ รายได้ หรือฐานะของคู่กรณีได้เปลี่ยนแปลงไป ผู้มีส่วนได้เสียอาจขอให้ศาลสั่งแก้ไขในเรื่องค่าอุปการะเลี้ยงดู โดยให้เพิกถอน ลด เพิ่ม หรือกลับให้ค่าอุปการะเลี้ยงดูอีกก็ได้

ในกรณีที่ศาลพิพากษาไม่ให้ค่าอุปการะเลี้ยงดู เพราะเหตุแต่เพียงอีกฝ่ายหนึ่งไม่อยู่ในฐานะที่จะให้ค่าอุปการะเลี้ยงดูได้ในขณะนั้น หากพฤติการณ์ รายได้ หรือฐานะของอีกฝ่ายหนึ่งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไป และพฤติการณ์ รายได้ หรือฐานะของผู้เรียกร้องอยู่ในสภาพที่ควรได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดู ผู้เรียกร้อง อาจร้องขอให้ศาลเปลี่ยนแปลงคำสั่งในคดีนั้นใหม่ได้

การกำหนดวิธีการจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดู

ค่าอุปการะเลี้ยงดูนั้นให้ชำระเป็นเงินโดยวิธีชำระเป็นครั้งคราว ตามกำหนด เว้นแต่จะตกลงกันให้ชำระเป็นอย่างอื่นหรือโดยวิธีอื่น ถ้าไม่มีการตกลงกันและมีเหตุพิเศษ เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอ และศาลเห็นสมควร จะกำหนดให้ค่าอุปการะเลี้ยงดูเป็นอย่างอื่น หรือโดยวิธีอื่นโดยจะให้ชำระเป็นเงินด้วยหรือไม่ก็ได้

ในกรณีขอค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร เมื่อมีเหตุพิเศษและศาลเห็นเป็นการสมควรเพื่อประโยชน์แก่บุตร จะกำหนดให้บุตร ได้รับการอุปการะเลี้ยงดูโดยประการใดๆ นอกจากที่คู่กรณี ตกลงกัน หรือนอกจากที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอก็ได้

สิทธิการได้ค่าอุปการะเลี้ยงดู

สิทธิที่จะได้ค่าอุปการะเลี้ยงดูนั้นจะ **สละหรือโอนมิได้** และไม่อยู่ในข่ายแห่งการบังคับคดี

